

"Te kuljette eksesissä, koska ette tunne pyhiä kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa." (Matt.22:29)

Tapani Talikainen

UUSI LUOMUS – ELÄMÄ KRISTUKSESSA JEESUKSESSA

"Mutta vanhurskasten polku on kuin aamurusko, joka kirkastumistaan kirkastuu sydänpäivään saakka" (Snl. 4:8)

RAAMATUN TERMEJÄ JA KÄSITTEITÄ

Raamattumme käyttää termejä, käsitteitä ja ilmaisuja, joita on tutkisteltava hengellisesti. Ihmiset, joille Raamattu on vieras, nimittävät näitä hengellisiä ilmaisuja "kaanaan kieleksi". Oman hengellisen kasvumme ja Raamatun sanoman ymmärtämisen kannalta on kuitenkin välttämätöntä, että hengelliset käsitteet tulevat meille tutuiksi.

Yksi tällainen Raamattumme käyttämä hengellinen ilmaisu on vanha ja uusi luomus. Käsitepari kuvaa meidän ihmisten kahta eri asemaa Jumalan edessä. Olemme joko saaneet armon "kääntyä" ja palata Jumalan yhteyteen tai jatkamme elämäämme "kääntymättöminä" pois päin Jumalasta. Käsitepari sisältää voimakkaan vastakkain asettelun. Se näkyy selvästi Apostoli Jhanneksen "huudahduksessa"

"Katsokaa, minkäkaltaisen rakkauden Isä on meille antanut, että meitä kutsutaan Jumalan lapsiksi, joita me olemmekin. Sentähden ei maailma tunne meitä, sillä se ei tunne häntä" (1 Joh. 3:1) "

Kääntyneinäkin meidän uskon tilamme voi olla valvoton. Valinnoillamme ja elämäntavoillamme saatamme tehdä murheelliseksi Pyhän Hengen, joka asuu meissä. Tilamme kaipaa muutosta.

"Älkää saattako murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä, joka on teille annettu sinetiksi lunastuksen päivään saakka" (Ef. 4:30)

VANHA JA UUSI LUOMUS

Aikaisemmillä opetusjaksoilla opimme, että Jumala loi ihmisen elämään yhteydessään. Ihminen rikkoi tuon yhteyden valitsemalla synnin. Ihmisen asema ja tila Jumalan edessä muuttui. Hengellinen ihminen kuoli ja jäljelle jäi "kutistunut" sielullinen ihminen. Ihmisestä tuli synnin ja kuoleman orja. Tällainen ilman Jumalaa elävä, luonnollinen ihminen on sellainen kuin hän on itsessään, järjen, aistien ja ominaisuuksiensa kokonaisuutena. Pyhää Henkeä ei hänellä ole. Hänen elämänsä ohjaa luonnollinen, maallisiin mielistynyt "sielu".

"heidän loppunsa on kadotus, vatsa on heidän jumalansa, heidän kunnianaan on heidän häpeänsä, ja maallisiin on heidän mielensä". (Fil. 3:19)

Jumala ei kuitenkaan jättänyt meitä luonnollisen ihmistemme vangiksi. Hän ratkaisi syntiongelmamme lähettämällä Poikansa, Jeesuksen Kristuksen, syntiemme sovittajaksi.

"Mutta kun aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, vaimosta syntyneen, lain alaiseksi syntyneen, lunastamaan lain alaiset, että me pääsisimme lapsen asemaan" (Gal. 4:4-5).

Synnin ja kuoleman orjuuteen tuomittu luonnollinen ihminen sai uuden mahdollisuuden. Hänen on mahdollista Jeesuksen Kristuksen Jumalan Pojan uskossa pukeutua uudeksi luomukseksi.

"Siis, jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luomus; se, mikä on vanhaa, on kadonnut, katso, uusi on sijaan tullut" (2 Kor. 5:17).

Raamattu käyttää vanhan ja uuden luomuksen rinnalla muitakin käsitteitä, jotka viittaavat tähän samaan asiaan. Tällaisia ovat esimerkiksi vanha ja uusi ihminen, vanha ja uusi luonto, luonnollinen ja hengellinen ihminen, lihallinen ja hengellinen ihminen, maallinen ja taivaallinen ihminen, vanha Adam ja uusi Adam.

Jumalan edessä on merkitystä vain sillä, olemmeko uusia luomuksia. Vanha ihminen, Adam meissä, on synnin orja ja ilman perintöoikeutta, mutta uusi ihminen, Kristus meissä, on vapaa ja iankaikkisen elämän perillinen. **Uusi luomus on luotu ensisijassa tulevaa maailmaa varten!**

UUDESTISYNTYMISEN IHME

Käsite uudestisyntyminen Raamatun alkukielessä merkitsee "takaisin, jälleen, uudestaan". Se tarkoittaa paluuta siihen alkuperäiseen asemaan ja tilaan, johon Jumala on meidät luonut.

Raamattumme käyttää ilmaisua uudestisyntyminen kahdessa merkityksessä:

- Maailman uudestisyntyminen
- Yksilön uudestisyntyminen

Jeesus viittaa Matteuksen evankeliumissa maailman uudestisyntymiseen (Matt. 19:28). Jumala luo uudeksi maailmankaikkeuden. Tuo valtava eskatologinen lupaus liittyy myös meidän, Häneen uskovien tulevaisuuteen.

"Sillä luomakunnan harras ikävöitseminen odottaa Jumalan lasten ilmestymistä" (Room.8:19)

Jumala luo uudet taivaat ja uuden maan, jossa vanhurskaus vallitsee. Tapahtuu kaiken ennalleen asettaminen. Tätä ennalleen asettamista saa jossakin määrin kokea Israel jo täällä ajassa 1000 vuoden ajan, kun Kristus hallitsee pyhiensä (omiensa) kanssa. Tuon 1000 vuotta kestävänsä ajanjakson jälkeen kaikki luodaan uudeksi. Toinen luomakunta on oleva ihanampi kuin ensimmäinen (vrt. Room. 8:19-22, Kol. 1:15-20, Ef. 1:3-14)

Yksilön uudestisyntyminen tulee esiin Uudessa testamentissa kaksi kertaa (Matt. 19:28, Tiit. 3:5). Sen lisäksi uudessa testamentissa esiintyy useita uudestisyntymistä kuvaavia rinnakkaiskäsitteitä. Apostoli Pietari käyttää ensimmäisessä kirjeessään kaksi kertaa käsitettä "uudestisyntymistä". Jeesukseen uskova on synnitetty uuteen, elävään toivoon ja taivaallisen perinnön osallisuuteen Kristuksen kuolleista nousemisen kautta (1 Piet. 1:3). Uudestisyntymisen myötä uskovon elämässä alkaa uusi aikakausi. Uskova siirtyy pimeydestä valkeuteen, kuolemasta elämään, orjuudesta vapauteen. Uudestisyntyminen on siis uudistumista alkuperäiseen.

Uudestisyntymisellä ei ole suoranaista vastinetta Vanhassa testamentissa. Löydämme sieltä kuitenkin mainintoja kuolleiden eläväksi tekemisestä, uudesti luomisesta, Jumalan kuvan palauttamisesta, ylösnousemuksesta ja kirkastumisesta. Kaikkia näitä ilmaisuja voidaan pitää uudestisyntymis-käsitteen synonyymeinä.

Raamatun yksi mielenkiintoisista kohtaamisista on Jeesuksen ja Nikodeemuksen kohtaaminen yön pimeydessä. Nikodeemus, juutalainen fariseus, seurasi ihmetellen Jeesuksen opetusta ja toimintaa. Hän hakeutui Jeesuksen lähelle ja aloitti keskustelun. Kesken keskustelun Jeesus sanoi yllättäen:

"Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: joka ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa" (Joh. 3:3).

Vaikka Nikodeemus oli juutalaisten opettaja, hänelle ei ollut avautunut Jumalan uudeksi tekevä työ.

”Ja niinkuin Mooses ylensi käärmeen erämaassa, niin pitää Ihmisen Poika ylennettämän, että jokaisella, joka häneen uskoo, olisi iankaikkinen elämä” (Joh. 3:14-15).

USKO

Usko on Raamatun keskeisimpiä käsitteitä. Usko on ylluonnollinen asia ja kokemus. Usko tulee ihmiselle lahjana. Saamme uskon ”uskossa kuulemisesta”.

”Usko tulee siis kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta” (Room. 10:17)

Jumala kutsuu Raamatun mukaan ihmistä kahdesti tai kolmesti (Job 33:28-29). Asemamme Jumalan edessä riippuu meidän vastauksestamme tähän kutsuun. Jos avaamme sydämemme, usko tulee meihin. Me uudestisyntymme. Alkaa uusi elämä ”Jeesuksen Kristuksen Jumalan Pojan uskossa”. Tämä usko

- tulee Jumalan Sanan saarnasta (Room. 10:17)
- ottaa armon vastaan Jumalan ehdoilla (2 Kor. 6:1)
- uskoo koko sydäimestä (Room. 10:10)
- antaa vallata koko persoonallisuutemme (Room. 12:2)
- uskoo vaikka ei näe (2 Kor. 5:7)
- on kuuliainen Jumalan Sanalle (Tess. 2:13)
- valvoo ja pysyy lujana (1 Kor. 16:13)
- on jatkuvassa elämänyhteydessä Herraan (Joh. 17:20, Ef. 3:12, Joh. 6:47-51)
- ei jää hedelmättömäksi (Fil. 1:11)
- kurottautuu kohti voittopalkintoa (Fil. 3:14)

USKON PROSESSI

Jeesukseen uskovalla on edessään koko elämän pituinen uskon matka. Se alkaa uudestisyntymisen ihmeestä ja päättyy ylösnousemukseen. Kun usko on lähtöisin Jumalasta Hän itse lupaa viedä sen hyvään päätökseen..

”varmasti luottaen siihen, että hän, joka on alkanut teissä hyvän työn, on sen täyttävä Kristuksen Jeesuksen päivään saakka” (Fil. 1:6)

Apostolien teot kuvaa uskon matkaa ja uskon askelia ”imeväisiestä Kristuksen tuntemisen täyden iän määrään asti” seuraavasti (vrt. Apt. 2:37-47):

1. Pyhä Henki aloittaa meissä kutsuvan työnsä
2. Jumalan Sanan saarna vaikuttaa
3. Sielulle tulee synnin hätä
4. Käännytään ja riennetään Kristuksen turviin
5. Uudestisyntytään, tullaan Jumalan lapsiksi eli ”tullaan uskoon”
6. Otetaan kaste ja tullaan Jeesuksen opetuslapsiksi
7. Kasvetaan Kristuksen tuntemisessa
8. Täytytään Pyhällä Hengellä, palvellaan ja kannetaan hedelmää
9. Kilvoitellaan, pyhitytään, taistellaan ja keestetään loppuun asti
10. Saadaan voittopalkinto/voiton seppelä
11. Peritään se mikä pyhille on talletettuna kirkkaudessa
12. Hallitaan Kristuksen kanssa ne tuhat vuotta ja sitten iankaikkisesti

Avaimia uskon kasvussa ovat a) Sanan tuntemus b) rukouselämä ja c) seurakuntayhteys, nämä kolme. Usko kasvaa vaiheittain eikä ole mahdollista edetä kuin vaihe kerrallaan. Kukin vaihe kestää niin kauan kuin Sanan tuntemuksen, rukouselämän ja seurakuntayhteyden kautta tapahtuva ”harjaantuminen” johdattaa

meitä vaiheesta toiseen. Tätä Pyhän Hengen antamaa kasvuprosessia voi kuvata vaikkapa seuraavilla neljällä vaiheella: 1) Pelastava usko 2) Kasvava usko 3) Toimiva usko 4) Voittoisa usko.

Apostoli Paavali luonnehtii uskon matkaa ”rientämiseksi kohti luvattua voittopalkintoa”. Kristus on jo voittanut ja me pääsemme osalliseksi tuosta lopullisesta voitosta, jos pysymme uskollisina loppuun asti.

KILVOITUS JA PYHITYS

Kilvoittelu ja pyhittyminen ovat kaksi raamatullista peruskäsitettä, jotka liittyvät uskossa vaeltamiseen. Meidän tulee kilvoitella hyvä uskon kilvoitus, että pääsemme voittajina perille (1 Tim. 6:12). Jumala antaa kilvoitteluumme oman voimansa avuksi Pyhässä Hengessä.

Pyhittäytyminen tarkoittaa erottautumista Jumalalle. On tärkeää ymmärtää, että Jeesus Kristus on Isän edessä meidän täydellinen pyhityksemme. Kun uskossa ”sulaudumme” Häneen, suostumme olemaan yhtä Hänen sekä veljien ja sisarien kanssa ja olemme kuuliaiset Jumalan Sanalle, elämämme alkaa pyhittyä aivan kuin itsestään.

”Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelijoiksi tulleet, on teidän hedelmänne pyhitys, ja sen loppu on iankaikkinen elämä” (Room. 6:22).

Apostoli Johannes korostaa voimakkaasti uudestisyntymiseen ja uskoon sisältyvää pyhittymisen ja kilvoittelun näkökulmaa. Uusi elämä Kristuksessa toteutuu arjen keskellä

- vanhurskauden tekoina ja hedelmänä” (1 Joh. 2:29)
- synnin hylkäämisenä (1 Joh. 3:8)
- keskinäisenä rakkautena (1 Joh. 4:7) ja
- maailman voittamisena (1 Joh. 5:4).

PYHÄN HENGEN HEDELMÄ JA ARMOLAHJAT

Pyhityselämä ja kilvoittelu kirvoittavat elämässämme esiin Pyhän Hengen hedelmän. Me kasvamme ja muutamme Jumalan Sanan muuttavan ja uutta luovan voiman kautta.

”Älkää mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen kautta, tutkiaksenne, mikä on Jumalan tahto, mikä hyvää ja otollista ja täydellistä” (Room. 12:2).

Hengen hedelmä sisältää yhdeksän eri makua (Gal. 5:22). Kolme ensimmäistä ”makua” liittyvät meidän Jumalasuhteeseemme (rakkaus, ilo, rauha), kolme seuraavaa lähimmäissuhteisiimme (pitkämielisyys, hyvyys, ystävällisyys) ja kolme viimeistä omaan itseemme (uskollisuus, sävyisyys, itsensä hillitseminen).

Toimivaan ja voittavaan uskoon kuuluvat Pyhän Hengen täyteys sekä armolahjojen käyttö seurakunnan rakentumiseksi. Jumalan tahto on, että me teemme Taivasten Valtakunnan työtä evangeliumin koko voimalla. Raamattumme tuntee 9 perusarmolahjaa ja ainakin 16 lisälahjaa. Perusarmolahjoja ovat 1) Viisauden sanat 2) Tiedon sanat 3) Uskon lahja 4) Terveeksitekemisen lahjat 5) Voimallisten tekojen lahja 6) Profetoimisen lahja 7) Henkien arvostelemisen lahja 8) Kielillä puhumisen lahja 9) Lahja selittää kieliä.

Raamattu kehottaa anomaan armolahjoja ”innokkaasti”. Paavali viittaa Pyhän Hengen täyteyteen ja armolahjojen toimintaan osana uskovan arjen elämää (1 Kor. 12:31):

”Pyrkikää osallisiksi parhaimmista armolahjoista. Ja vielä minä osoita teille tien, verrattoman tien”.

LOPUKSI

Uskovina elämme levossa ja rauhassa Jumalan kanssa. Jumalan viha syntiä kohtaan ei enää kohdistu meihin. Myöskään kuoleman pelko ei enää hallitse elämäämme. Vahvistumme siinä armossa, joka on Kristuksessa Jeesuksessa. Ojentaudumme elämässämme sen mukaan mikä on Jumalalle otollista ja mieluista. Pukeudumme Jumalan koko sota-asuun. Palvelemme lähimmäisiämme ja olemme niiden kaltaisia, jotka Herransa odottavat.

"Ja Henki ja morsian sanovat: Tule! Ja joka kuulee, sanokoon: Tule! Ja joka janoaa, tulkoon, ja joka tahtoo, ottakoon elämän vettä lahjaksi" (Ilm. 22:17).

"Hän, joka näitä todistaa, sanoo: Totisesti, minä tulen pian. Amen, tule, Herra Jeesus! (Ilm. 22:20)